

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΔΗΗΓΗΜΑΤΑ

TOY GIOVANNI NECCO

Η ΣΕΛΙΚΑ

(ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ)

"Όταν άκουσες ή Σέλικα πώς ό πλούσιος Μπέης της Πένκοβας, ξετρελλόμενός ήταν τήν ώμορφά της, έτησε νά την παντρευτή και νά την κάμη κυριό μέσα στο χωρέμα του, δεν έδειξε καμμά ενχαρίστη.

"Ω, μη ήταν άκομα λωντανή ή μάνα της, δέν θά τολμούσαν ποτέ νά της κάμουν μια τέτοια πρόταση. Ποτέ δέν θά την ἀντηφένες ή μπακογίτισσα νά πάτη νίνη σε τέτους σαράν. Μά, άλλοι μόνο, πάνε δυό χρόνια τώρα πού η μάνικη ή μάνα της πέθανε. Έκει πού πήγανε, μιά βαριευμένη μέρα, στήν Τοκυόλεβα, την χτύπησε, καταμεστίστηκε τού δρόμου, έν' αστροπελέκι. "Οσο συλλογίζεται το χορό της μάνας της ή Σέλικα, τόσο πού πολὺ γαγίζεται ή καρδιά της. Ματένει ή καρδιά της άπ' τόν πόνο κάθε φορά πού της κάνουν λόγο για τό γάμο της με τένι Μπέη της Πένκοβας, για τά πλούστη του και γιά τά παλάτια του..."

"Ο πατέρος της δημος, ένας άδυτος ογάπης, δέν είλε τις ίδιες αντιλήψεις με τη μακριότισσα της γυναίκα του, γιά την αποκατάσταση της κόρης τους. Γι' αυτό, μαλάς τούρνθαν τά προξενιά νά δώσε τη Σέλικα στόν Μπέη της Πένκοβας—πού την περιένει τέτοια τύχη!—δέν μπόρεσε νά κρύψη την χαρά του. "Εβγήκει κιόλας στό παζάρι και δέν δημήτε μαγαζί πού τη μην μπή και ν' αναγγείλη με πεπονάεια το χαρούσινο μαντάτο. Κ' δύοι τόν συνέγιαγαν και προσπαθούσαν με χλίους διώδη τόπους να πειραιτηθούν τό μέλλοντα πεθερό του πλούσιου και ισχυρού Μπέη.

Μάταια ξεκλεψε και δάρφηθηκε η Σέλικα, γιά νά πείστην τόν πατέρα της πος θά την έκανε διατομισμένη, άν' επέμενε νά γίνη γυναίκα τού θέρο-Μπέη. Τού κάκων έπειλέσθηκε τις σποργικές συμβιωνής της μάνας της; πού της έλεγε σταν ζώσι : «Ειήγη και κατάρα σ' αρίνα κόση μου: Κάλιο τά δρονιά νά σέ φένε παρά νά πατήσης σέ τοιρικό κατώφλι!» Ό πατέρας της ώστοσος ήταν άμετάπειστος. Τής τό είτε μάλιστα καθηρά και έκαστερα : «Η θά γίνης γυναίκα τού Μπέη ή θά σε αφάσιο σάν κατασι!...» Κ' έτσι, ή δύστιχη κόρη, άναγκάστηκε νά υπακούσῃ στήν παταρική προσταγή...***

"Αποθηαδίς δέ πατέρος της Σέλικας έκαμε τις έτοιμασίες του και την άλλη μέρα, πρωτ-πρωί καβαλλίκεψαν τ' άλογά τους και έκεινης πάνε στήν Αλόνια. Είχε κάποιες δούλειές του νά κανονίσῃ έκει, κ' ότιερα θά τραβούσαν γιά τόν πύργο τού Μ-έη.

Μόλις έφτασαν στήν Αλόνια, κατέλυναν σ' ένα φυλόκοπο τους στάι, διπού ή Σέλικα βρήκαν έγκιρδα φιλοξενίας έκα μέρους της Βδοκιάς, της κόρης του φίλων τού πατέρα της, πού ήταν ένας άπο τους καλύτερους νοιοκυραίους της Αλόνιος.

"Άπο τό στιγμή που πάτησε τό πόδι τής Σέλικας σ' έκεινη τ' άρχονταστότο, έννοιωσε την γιώ της μιό δόλιοιωτική ζωή, πού της ήταν άγνωστη, δύο τότε: «Η γυναίκας μιλούσαν μεινέρεα με τους δάντρες, δίσαν περήφνους κι' δει βές. Κι' δόταν ή Βδοκιά, σέ μια στιγμή, τήν δώρηγησε μέσα στήν κορεβατοκάμροδ της, ή όμορφη χωριστούσιά έμεινε κατάπληκτη. Ήσσω όπο το κρεβάτι της φίλης της κρεμόταν ένας ψαλίδις φιλιτούσιος Σταυρός και στήν αντι-

'Αναλογιζόταν πώς θάπερετε στήν άγκαλιά τού Μπέη κι' ή καρδιά της σπάσαε...'.

κρονιά γνωνιά τοῦ τοίχου, μά κανδήλα έγινε άπαλά τό ωδύνο φως της, μπροστά σέ μερικά είνοντα. "Η Σέλικα, έκστασική κοιδιάσθων, είχε καρφίστει τη μάτια της πάνω στόν Εσταυρωμένο, μή μπορούντας νά καταλάβη για ποιοι οιτία ήσαν τοποθετημένος έκει. Τότε ή Βδοκιά, πού έννοιωσε την άπορία της, πήρε τό χέρι της άνάμεσα στέ δικά της, και τής είπε με καλοσύνη :

— "Εμεις, άγαπημένη μου, είναστε χριστιανοί! 'Εσεις, βέβαια,

δέν θάγετε στίς σέτεια πράγματα!..."

"Από τά χειρί της Σέλικας έγινε τότε ένα, βαθύς στεναγμός. Πλησιάζοντας στό κρεβάτι της ή Βδοκιάς έγερθεσα και πήρε στά χέρια της τό φιλιτούσιο σταυρό. 'Αφού τόν πειραγάσσως καί κάποια στάρια πορεία μ' απόρια τή φιλή της, πούς ήταν 'Έκει εις τον οικοπέδο της ή Βδοκιάς είστησαν στην άγρια και τά πόδια. Έκσθησαν στήν άκρη του κρεβατιού και ή Βδοκιά τά δημητρήθηντα με συγκινητικά λόγια τό βίο τού Χριστού. 'Αρ χιούς άπλω τη γνωνιστή του, στή φάνη της άλλογων της Βηθλεέμ. τής άνεφερε περικαία από τά θυματά του, —οσα θυμιόταν τουλαχιστούν άπλω το σχολείο— και κατέλαβε στό μαρτυρικό του θύνατο, στό Γολγοθᾶ.

"Η Σέλικα άκουγε τή θεία έκεινη ίστορια μέ βαθειά κατάντια κι' σταν πετά τελείωσε ή Βδοκιά τήν περιγραφή του σταυρικού θανάτου τού Χριστού, διυσ πώντα δάκρυα κιλήρων σόπλα τά μάτια της Σέλικας κ' έβρι έστη τό φιλιτούσιο σταυρό, πού κρατούσε στό χέρια της.

"Τήν άλλη μέρα, ή Σέλικα παρακάλεσε τή φιλή της νά τής έπαναλάβη τήν ώμορφη έκεινη ίστορια τού Χριστού, πού τόσο πολύ της είλε συγκινησή. "Η Βδοκιά δέν έφερε καρμά διτριχούσιοι κοιδιά τήν είπε ξαινά, συμπληρώνοντας τώρα, σέ είλε έχασε τήν πρότι φωτά. Ετοι, έμαθε ή Σέλικα πότις έπερεξαν πλούσιοι κι' σύχοντες κι' έπροσκήνη γρανταν το Θείο Βρέφος, μέλις έπληη ομοριήθηκαν τήν γέννησι τού, πώς ένα λαμπρό δάστρο ώδηγησε τούς Μάγους, πού πήγαν να προσέφρουν στό νεογένη της Χριστό απάνια και πολύδικη, και δόσα-τόσα δόλια πεγγάματα, πού έχασαν βάλσαμο περιγονιάς στήν καρδιά τής ώμορφης γοργιατούσιας λαζίκης εσκόρπισαν στην ψυχή της τίς φωτεινές ακτίνες μιάς άνεκραστης άγαλλίσισις.

"— "Όταν θά φύγω, θά μοι τόν δώσης την πάρω πορεία μου σινότ δόσηνα, είτε μέ άρεια της ή Βδοκιάς ή φιλή της. Θά τόν κρεμάσω πάνω σόπλα τού κρεβάτι μου και κάθε φορά πού θά βλέπω θά θυμάμαι τήν ώμορφη ίστορια πού μοι διηγήθηξε.

— "Έκει πού θά πάς, άγαπημένη μου, δέν θά μπορήση και κρεμάσης σταυρό πάνω από τό κρεβάτι μου! Προτού φύγης δημος θά στην θέσης σου..

— "Η Σέλικα, σφίγγοντάς της μ' ένγυνομοσύνη τά χέρια, τής είπε :

— Πόσο θάμαι εντυπωσιάρι τότε!... Τό πάνωγια της ίδιας ή Βδοκιά πήρε τήν φιλενάδα της κ' εβγήκαν στό παζάρι. Ηγήναν στό μαγαζί του άδελφου της, πού ήσαν ένα άπο τά καλύτερα φυσιοχειρίσια της Αλόνιας. Ο Σέργιος,

ύποληφός της Βδοκιάς, ήνας νέος ως είκοσιπέντε χρόνων, μ' έκφραστικό πρόσωπο και ζωηρά χραστηριστικό, μόλις τις είδε μονάχες, έπειτας από τη χαρά του. Τού δινόταν έτοις εύκαιρια νά μιλήσῃ της Σέλικας, που τόσο τόν είχε μαγέψει ή ξωτική ώμοφιά της.

Κι' όταν τόν παρεκάλεσε ή πάλεφθη του νά χαρίσουν της Σέλικας ήνα σταυρό, δ' Σέργιος ἔγαλε πρόσθμα μέσα από μά προσήκη τον μαγαζιού του ένα χριστό σταυρούσακι με μά λεπτή χρωσή ἀλεσιδίστας και της τόν πρόσφερε με καλοσύνη, λέγοντάς της :

— Γιά νά μας θυμάσαι ...

“Η Σέλικα κι' ο παιέρας της, καβάλλα στ' ἀλογά τους, ἀφοῦ πέρασαν το ποτάμι της Νερασιούτας, κόντεναν πειά νά φτάσουν στην Πέννοβα. Σέ λίγο, ἔχουν κιόλας νά φανταστούν τον Μπέη. Η θέα του ἔρρεψε τη Σέλικα σε βαθεία μελαγχολία. Αντίκρυση τώρα με θιλυρμόν καρδιά τή φρεσού πραγματικότητα που την περιένει. Θυμηθήκε τά λόγια τῆς Βδοκιάς : —.. Εκεί τών θά πάς, δεν θά μπορήσεις νάχης χρεμασμένο πάνω στο κρεβάτι σου σταυρό!... Θυμάται ἀκόμα την ψηφοφρή ιστορία του Χριστού, τά βάσανά του, τά πάνη του. Τά θυμάται κι' ἀναστενάει. Ω, πόσο μομάνων μέ τά δικά της βάσανα, τά βάσανα τού Θεανθρώπων!... Οπούς “Εκείνον τὸν ὄβδογον οι ἔχοδοι του στό Γολγοθᾶ, έτοι κι' αὐτην τώρα την ὄδηγει ἀστηλαγνος πατέρας της σε παλάτι τού Μπέη της Πέννοβας, σάν τό πρόβατο πού τό πάνε στό σφαγείο. Θυμάται μὲ πότη ἔγκαρτέρησης ὑπέμενε δ' Χριστός τό θάνατο του και πάνει ύδρος από τό θεῖο παραδειγμάτου. Θυμάται τά τελευταία λόγια του Σέργιον : —Τό σπίτι μας δύναι πάντα ἀνοιχτό γιά σύνα! κι' ἀναπρεφάνουν ἡ ἐπίδειξη της.

Όταν ἔφτασαν στό πολάτι τού Μπέη, τούς ιπτοδέρηκαν με τ μέσ κι' ἀπεργύνατες περιποιήσεις. Ο γέρο-Μάτεης, μόλις ἀνέκυψε τη νέα του γυναίκα, ἔμεινε κατενθυσυσταμένος. Ή πλέσεις του δὲν είχαν βγῆ ψυχικές. Ήταν ἀλήθεια πώς η Σέλικα ήταν ή ώμοφρότερη κατέλλα της περιοχής του και της ἀξέιδης πραγματικά νά γίνη κυρά τού χρεματιστού.

“Υστέρας ἀπό τό μεσημεριάτικο πραγμητό, δ' πατέρας της Σέλικας, ἔτημάτησε νά ξαναγούστη στον χωριό του, μὲ τό δύο ἀλογά του φροτούμε· από πλόνυσι δύομα και τό πουλγά του γεμάτο πλουριά.

“Ο πατέρας της Σέλικας ἔκεντρισε τ' ἀλογά του, νά προσπεράστη τό ποτάμι μιά ώρα γηγογώρερα, μή τύχη κι' είπανε βροχή και ἔκειναζε, γιατί τότε τά ήταν δύσσολο νά τό διαβῆ. Μά η βροχή δὲν ἔργοσε νά πιτσού, σηγάλη στήν ἀρχή, πιο δυνατή θύεται και στό τέλος ἔσπασε σὲ μά νεροπονή ἀρβίσ αχετή. Τ' ἀστροποτέλεια, σὺν φεύδα λαυτερά, ανάλακοναν τον δρίζοντα. Τ' ἀλογό μὲ δυσκολία προχωρούσαν. Κατέφυγε τότε δ' πατέρας της Σέλικας κάπω από μά γέωκη βαλανιδιά, καβάλλα στ' ἀλογό του, περιμένοντας νά κοπάστη καπούς ή καταγίδα. Άσαντα οἶμος, δ' οὐράνος ἀναψε, διπροσέρει, βρόντοντα. Ένας καυσανός ἔπειτα στή βαλανιδιά πούνε τριπάσσεις δ' γέρος, ἔκαψε τό θεώρατο δέντρο και σκότωσε τόν πατέρα της Σέλικας και τ' ἀλογό του!...

“Η νεροποτή βάσταξε νά το δεύτερο.

“Η Σέλικα, κλεισμένη μέσα στόν οντά της, ήταν ἀπαρηγόρητη. Οσο πλούσιας ή νόχια και ἀναλογιζόταν πάντες στήν ἀγκαλιά τού γέρο-Μπέη, τόσο πολύ σ' αράσες ή καδιδά της. Αξέφωνα μιά φωτεινή σκέψης ἀστραφεί στο μανδύ της. Σελέφτηκε νά δραπετεύτη! Κανεὶς δὲν ήταν ίκανος νά τήν κάμηι γ' ἀλλάζει γνώμη! Κανεὶς δὲν μπορούσε νά τήν υποψιασθῇ πως είχε πάρει τέτοια ἀπόφαση. Κι' ἔπειταν μέ ἀγωνία νά νυχτών καί.

“Έκεινο το βράδι, δ' Μάτεης της Πέννοβας είχε διατάξει κι' ἔφεραν στό δείπνο τους τά καλύτερα κρασιά, πού ἔτηγραν στά υπόγεια του. Ξετελλαμένους ἀπό τη χαρά του, γιά τήν κανούνγια του γυναίκα, τήν πεντάμορφη Σέλικα, ήτης τόσο πολύ, πού δέν δέργητε νά κάνῃ τής αιθούσες του. Οι υπέροχες τούς τόν μετέφεραν στό διαμερίσματά του και τόν ἀπόστρων σ' ἕνα πολυτελέστατο ντυμάν, δύον τόν ἀκολούθησε κι' η Σέλικα.

“Έκοπτεν μεσανήχτα. Νεκρική σιωπή βασίλευε στόν πύργο. Η Σέλικα πλησίασε στό παρά-

θυρό, τό ἀνοίγει και ολγει μά ματιά στόν δρίζοντα. Ελαφρά σύννεφα σκέπαζαν πού και πού τόν ἔναστρο οὐρανόν. Η

ώρα τού λυτρωμού της είχε φτάσει. Προχωρήσει σιγά σιγά ἔξω ἀπό τόν δντά, κατέβηκε τις σκάλες κι' υπέτεια μά λίγες στιγμές βρέθηκε στήν οξεώποτα τού πύργου. Τήν ἀνοίξει μά εύκολιά, χύθηκε εξιο και κάθηκε στο σκοτάδι τής νύχτας.

Τρέπει, τρέχει τώρα, σάν ελαφί κυνηγημένο, ή Σέλικα, τρέχει μέσο στούς δρυμούς, ἀκούσατη, σφράγισαν τό χρυσό στό στήθος της, που νοιώθει νά τής δινή όλοντας καινούργιο θρόος, καινούργιες δυνάμεις...

Αξέφωνο κανοτσάθηκε κι' ἔφαγκε σάν κάτι νά ἀφεντικράζοταν. “Ηταν η χριστιανικές καμπάνες πού σήμαιναν, πέρα, μακούν, στή Ντρασιούτιστα τα Χριστούννενα θυμηθήκε αυτή τη στιγμή η Σέλικα τήν ιστορία της γεννήσεως του Χριστού, δπως τής την είχε δηγιγήθη η Βδοκιά. Κυττάει ψάλτη στά ουδάνια και διακίνει στό καθαρό οτερόφωνα, ἔνα φωτόν ἀστέρο, πού σελαγίζει περισσότερο ψάλτη στής άλλα. Ώ πόσο μοιάζει μά το λαμπτόν ἀστρο που ἀκολούθησαν οι Μάγοι! Αν τό ἀκολουθήθη η Σέλικα σε ποιά σπηλιά επινυχίζει όραγε νά τήν δηγητή;

Και καθώς προχωρεῖ στό δρόμο της, βλέπει τό λαμπτόν ἀστέρο στήν τρέχη πάντα μπροστά της, πάνω στόν οὐρανό. “Ενα ψιλιντρόσιμα ἀλόγου τήν κάνει παραμένει τό πέρη τού Μπέη. Κορώνης θυμηθήκε πολάτι τού Μπέη. Κορώνης θυμηθήκε πολάτι τού Μπέη. Συγκεντρώνει τίς δυνάμεις της και τοξεύει γά νά φτάση στό ποτάμι. Αν ιδης πάς την είχαν πάρει παραματικά στό κυνήγι, θά προτιμήση νά πινγί, ποσά νά ἀρπήγη νά τήν πάσσον ξωνανή και νά τήν ξαναπάνε στόν πέρη τού Μπέη. Τό χλιμαντρίσμα τ' ἀλόγου ξανακύντηκε, ζωρόπειρος τό πάρω, λίγα βήματα μπροστά της. Προχωρεῖ και φτάνεις κάτω από μά γέρικη βαλανιδιά ἀντίκρυσε ζαφινικά κάτι πού τής πάγασε τό αἴμα. Κάτω από τό λαμπτόν προσέμενο, θεώρατο δέντρο κοίτεται τό κευφάρι τού πατέρα της ... Πλάι τού ξιναγάσει τόρω τ' ἀλογό του... Καταλαβαίνει μάσως η Σέλικα τί ξεχει συμβεί. Αναστενάζει και φυσηγάζει :

— “Ετοι τογχαρεψε τό «κινέτε! .. Επιμορθήθηκε νά τήν άδικια πονθείησε νά μοι κάμη! ..

Χωρίς νά χάνη καιφό, τραβεῖ πάλι τό δρόμο της. Κοντά τά ψηράματα έφτασε στήν Αθλόνα. Πήγε τίσια στό σπίτι τής φίλης της, τής Βδοκιάς. Εκείνοι μόλις είχαν γοργούσι από τήν γειτονιά. Ξετήση την πόρτα και περίμενε. Ο Σέργιος, πού πήγε και τής άνοιξε, μόλις τήν ἀντίκρυσε, ἀρπάζει τό χέρια της, μέ χορδή και κυττάζοντας την κατάματα, σάν νά άμπ φαλε γιά τήν παροισία της, τής είπε :

— Σέλικα ... Είσαι σύ. άγαπη μένη μου ;

Τό λαμπτόν ἀστρο, πολύχειρος θυμηθήκε διλονικής τήν ώμορρη Σέλικα στήν ειδυλλία, είχε σύρει τόρω περισσεύει. Ο Σέργιος, πού πήγε και τής άνοιξε, μόλις τήν ἀντίκρυσε, ἀρπάζει τό χέρια της, μέ χορδή και κυττάζοντας την κατάματα, σάν νά άμπ φαλε γιά τήν παροισία της, τής είπε :

— Σέλικα ... Είσαι σύ. άγαπη μένη μου ;

.....

— Ή συνειδησίς διμήτε, τό συμπέριον κραυγάζει.

— Η τύχη ξεχειται κάποτε και στόν ίντνο, ἀλλά ποτέ στήν δινειροτόπιοι.

— Η εντυχία μοιάζει μά το γολόγια. “Οσο μπλούστερα είνε, τόσο λιγάτερο γαλάνε.

— Νά είσαι κύριος τής θελήσεως σου και δούλος τής συνειδήσεως σου.

— Ή φρόνησι είνε ἀνίσχωρη μπράσις στήν κατενή γνώμη.

— Η γίγα τού κακού είνε πάντα μά πλανή.

— Έκεινος πάτο τόν μελέατο για τήν πάντα.

— Υπάρχουν πολλοί πλούσιοι πού μονάχα στήν κηδεία τους ωφελούνται τόπος τούς δίλλους ...

— Νά αντέπτε τίς ψυχές γιατί αντέθη καναβούτη.

— Τά δινειρά είνε τά διαλείμματα τής καιμοδίας.

— Ήσαν Χριστούγεννα ...

GIOVANNI NECCO

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Ή συνειδησίς διμήτε, τό συμπέριον κραυγάζει.

— Η τύχη ξεχειται κάποτε και στόν ίντνο, ἀλλά ποτέ στήν δινειροτόπιοι.

— Η εντυχία μοιάζει μά το γολόγια. “Οσο μπλούστερα είνε, τόσο λιγάτερο γαλάνε.

— Νά είσαι κύριος τής θελήσεως σου και δούλος τής συνειδήσεως σου.

— Ή φρόνησι είνε ἀνίσχωρη μπράσις στήν κατενή γνώμη.

— Η γίγα τού κακού είνε πάντα μά πλανή.

— Έκεινος πάτο τόν μελέατο για τήν πάντα.

— Υπάρχουν πολλοί πλούσιοι πού μονάχα στήν κηδεία τους ωφελούνται τόπος τούς δίλλους ...

— Νά αντέπτε τίς ψυχές γιατί αντέθη καναβούτη.

— Τά δινειρά είνε τά διαλείμματα τής καιμοδίας.